

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
The Journal of International Social Sciences
Cilt: 31, Sayı: 1, Sayfa: 245-260, OCAK – 2021
Makale Gönderme Tarihi: 01.10.2020 Kabul Tarihi: 30.12.2020

ÇALIŞANLARIN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN GİRİŞİMCİLİK ALGISINA ETKİSİ: SAĞLIK SEKTÖRÜ ÇALIŞANLARINA YÖNELİK NİCEL BİR ARAŞTIRMA¹

*The Effects of Employee Demographics On the Perception of Entrepreneurship: A
Quantitative Research On Health Sector Employees*

Gökçe CEREV²

Bünyamin SAYLAN³

ÖZ

Girişimcilik kavramı çalışanların bireysel ve mesleki gelişimlerini etkileyen önemli bir kavramdır. Çalışanların girişimcilik eğilimlerine etki eden temel faktörlerden birisi de demografik özellikleridir. Bu çalışmada sağlık sektörü çalışanlarının demografik özelliklerinin girişimcilik algılarına ve eğilimlerine etkisi incelenmiştir. Çalışmada verilerin toplanmasında nicel araştırma yöntemlerinden anket metodu uygulanmıştır. Çalışmanın evrenini Ağrı Eleşkirt Devlet Hastanesi'nde görev yapan sağlık çalışanları oluşturmaktadır. Araştırma verileri SPSS 25.0 programında değerlendirilmiş, verilere cronbach alfa, açımlayıcı faktör dağılımı, frekans, t-testi ve tekyönlü anova testi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda sağlık sektörü çalışanlarının girişimcilik algısı ve eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu, cinsiyet, yaş, medeni durum, anne-baba eğitim düzeyi, anne-baba mesleği ve girişimci yakınlarının bulunması gibi demografik özelliklerinin girişimcilik algıları ve eğilimleri üzerinde anlamlı düzeyde etkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Sağlık Sektörü, Sağlık Çalışanı, Girişimcilik Algısı

Jel Kodları: J11, J18, M13

ABSTRACT

Entrepreneurship is a crucial concept that affects the individual and professional development of employees. One of the main factors affecting the entrepreneurial tendencies of employees is their demographic characteristics. In this study, the effects of demographic characteristics of health sector employees on their perceptions of entrepreneurship and their entrepreneurial tendencies are examined. The survey method, a quantitative research method, is used in the collection of the data. The universe of the study consists of healthcare professionals employed at Ağrı Eleşkirt State Hospital. The research data were evaluated using SPSS 25.0 software, and Cronbach's alpha, exploratory factor analysis, frequency analysis, t-test, and one-way ANOVA test were applied to the data. Results of the research indicate that the perceptions of entrepreneurship and entrepreneurial tendencies of health sector employees are at a high level, and their demographic characteristics, such as gender, age, marital status, parental education level, parental profession, and presence of entrepreneur relatives, have a significant effect on their perceptions of entrepreneurship and entrepreneurial tendencies.

Keywords: Entrepreneurship, Health Sector, Healthcare Employee, Perception of Entrepreneurship

Jel Codes: J11, J18, M13

¹ Bu çalışma Bünyamin SAYLAN' nın Gökçe CEREV yönetiminde yaptığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² Fırat Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, gcerev@firat.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9908-343X

³ Uzman, Ağrı Eleşkirt Devlet Hastanesi, bsaylan23@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0639-6814

Giriş

Girişimcilik toplumun iktisadi kalkınmasına etki eden önemli bir kavramdır. Günümüz çalışma hayatında rekabetin giderek artması çalışanların girişimci bakış açılarının önemini de artırmıştır. Sağlık sektörünün ekonomik, teknolojik ve demografik yapılara olan duyarlılığı sağlık işletmelerinin performansı ve gelişmesi için girişimciliği önemli bir duruma getirmiştir (Soysal ve Kolca, 2016:232). Dünyada teknolojinin hızla gelişmesi ve sağlık sektörünün toplumsal yaşantıda giderek artan önemi sağlık hizmeti veren kuruluşları kamu veya özel ayrımı yapmaksızın değişime ve gelişime zorlamaktadır (Sönmez ve Toksoy, 2013:336). Sağlık kuruluşlarının değişim ve gelişimi gerçekleştirebilmesi için entelektüel birikimi olan girişimci çalışanlara sahip olması gerekmektedir (Uysal, 2010:13).

Sağlık sektöründe işletmelerin gelişmesinde ve rekabetçi olmasında kilit rolü **“sağlık çalışanları”** üstlenmektedir. Sağlık çalışanlarının artan önemi onların girişimcilik algılarının ve eğilimlerinin de önemini artırmıştır. Sağlık çalışanlarının yenilikçilik ve girişimcilik faaliyetlerinin desteklenmesi ve mesleki gelişmelerinin sağlanması sağlık sektörünün daha kaliteli hizmet sunabilmesi açısından önemlidir. Girişimcilik algısını ve eğilimini etkileyen temel etkenlerden biriside çalışanların demografik özellikleridir. Bu çalışmada sağlık sektörü çalışanlarının demografik özelliklerinin girişimcilik algısı ve eğilimine olan etkisi incelenmiştir. Çalışma sonucunda ortaya çıkan veriler sağlık çalışanlarının bireysel ve mesleki gelişmelerinin planlanmasında uygulanacak politikaların tespitine destek sağlama açısından önemlidir.

1. Literatür Araştırması

Girişimcilik üzerine yapılan araştırmalar günümüzde girişimcilik özelliklerine, değerlerine ve bu faktörlerin ekonomi ile rekabete etkisi üzerine yoğunlaşmaktadır (Audretsch, 2007). Literatürde bireylerin girişimcilik algıları ve eğilimlerini belirlemeye yönelik farklı çalışmalar yer almaktadır. Bu çalışmaların bir kısmı incelendiğinde;

Sart (2014), İstanbul’da bulunan üç farklı üniversiteden mezun 12 öğrenci ve bu üniversitelerde görev yapan 42 fakülte çalışanın liderlik anlayışlarının girişimcilik ve inovasyon yönetimi üzerindeki etkisini belirlemek için nitel bir araştırma yapmıştır.

Ruskovaara ve Pihkala (2015), öğrencilere yönelik girişimcilik eğitimi faaliyetlerinin etkisini nitel araştırma yöntemi ile ele alarak girişimcilik kültürü yapısını incelemiştir.

Hörnqvist ve Leffler (2014), öğrencilerin okul kültürü ve bilimsel materyaller ile girişimcilik davranışlarının desteklenmesini araştırmışlardır.

Blake ve Mestry (2014), okul müdürlerinin, girişimcilik özelliklerinin okul finansmanı üzerine etkisini araştırmışlardır.

Pihie, Asimiran ve Bagheri (2014), okulların girişimcilik ve yenilik düzeyleri ile öğretmenlerin görüşlerinin ilişkisini incelemiştir.

Eyal (2014), okul idarecilerinin sosyal ağ kullanım düzeyi ile girişimcilik algıları arasındaki ilişkiyi araştırmıştır.

Shinnar, Giacomini ve Janssen (2012), öğrencilerin cinsiyet ve kültürel özelliklerinin girişimcilik algısına etkisini incelemiştir. Çalışmalarında özellikle farklı ülkelere gelen öğrencilerin kültürel özelliklerinin girişimcilik algısına etkisi üzerinde durmuşlardır.

Abu Bakar (2018), üniversite öğrencilerinin girişimcilik algılarını aile yapısı ve eğitim gördükleri üniversitelere göre incelemiştir.

Lenka, Oldrich, Jaroslav ve Jiri. (2014), küçük ve orta ölçekli işletme sahiplerinin girişimcilik faaliyetlerini gönüllülük ve zorunluluk durumlarına göre incelemiştir.

Dolu, Temucin ve Özkan (2016), hemşirelik öğrencilerinin girişimcilik algı düzeylerini incelemişlerdir. Araştırmalarında girişimcilik algı düzeyi ile ilişki faktörler üzerinde durmuşlardır.

Kılavuz ve Aydın (2020), hemşirelik öğrencilerinin bireysel girişimcilik algıları ile hayat boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Çalışmalarında bireysel girişimcilik algısı yüksek olan öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin düşük olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Arslan ve Şener (2012), hemşirelik mesleğinde girişimcilik değerlerini incelemişlerdir. Çalışmalarında girişimci hemşirelerin sahip oldukları özellikler üzerinde durmuşlardır.

Erbir ve Yılmaz (2019), kamu özel işbirliği modelinin uygulandığı sağlık işletmelerinde çalışanlar üzerinde yağmış oldukları araştırmalarında sağlık çalışanlarının demografik özelliklerinin iç girişimcilik üzerindeki etkisini incelemişlerdir.

Literatür genel olarak değerlendirildiğinde genelde öğrencilerin, gençlerin ve işletmecilerin girişimcilik algılarının ve faaliyetlerinin farklı değişkenler üzerinden incelendiği tespit edilmiştir. Literatürde sağlık çalışanlarının demografik özelliklerinin girişimcilik algısına etkisine yönelik araştırma eksikliği yapılan bu çalışma ile giderilmeye çalışılmıştır.

2. Araştırmanın Metodolojisi Ve Bulgular

Sağlık çalışanlarının demografik özelliklerinin girişimcilik algısı ve eğilimlerine etkisinin tespit edilmesi için nicel araştırma uygulanmıştır. Araştırmanın amacı, önemi, kapsamı, yöntemi ve bulguları aşağıda verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bireylerin girişimcilik eğilimleri kişilik özellikleri, iş deneyimleri, inançları, kültürleri, aile özellikleri, finansal kaynaklar, eğitim düzeyi ve rol modelleri gibi birçok farklı unsurdan etkilenmektedir. Kişilerin girişimcilik özelliklerinin ortaya çıkmasında doğrudan etkili olan önemli unsurlardan biri olan demografik özellikler, bireylerin girişimcilik faaliyetlerini gerçekleştirmelerini ve süreçte ortaya çıkabilecek riskleri üstlenmelerini yönlendirmektedir. Bu bağlamda çalışanların demografik özelliklerinin, girişimcilik algıları üzerindeki etkilerinin incelenmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmada sağlık sektörü çalışanlarının demografik özelliklerinin girişimcilik algılarına, eğilimlerine ve potansiyellerine olan etkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu çalışmanın araştırma soruları;

- Sağlık çalışanlarının girişimcilik algısı hangi düzeydedir?
- Sağlık çalışanlarının demografik özelliklerinin ve alt boyutlarının girişimcilik algısına etkisi hangi düzeydedir?
- Sağlık çalışanlarının girişimcilik alt boyutları arasındaki ilişki hangi düzeydedir?

2.2. Araştırmanın Yöntemi

Sağlık çalışanlarının demografik özelliklerinin girişimcilik algıları üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçlayan bu çalışma nicel araştırma yöntemlerinden biri olan “anket” metodu ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada kullanılan anket formu iki bölümden meydana gelmektedir. İlk bölüm katılımcıların demografik özelliklerinin tespit edilmesi için hazırlanan 11 sorudan oluşmaktadır. İkinci bölümde Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilen farklı araştırmalarda kullanılmış ve geçerliliği ile güvenilirliği kabul edilmiş “Girişimcilik Algı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek katılımcıların girişimcilik algılarını beş alt boyutta (risk alma, fırsatları görme, kendine güven, yenilikçi olma, duygusal zekâ) değerlendirmekte olup toplam 36 sorudan meydana gelmektedir. Ölçek soruları Hiç katılmıyorum, Katılmıyorum, Kısmen katılıyorum, Katılıyorum,

Kesinlikle Katılıyorum şeklinde değerlendirilen 5'li likert ölçekten oluşmaktadır. Hiç katılmıyorum 1 puan, Katılmıyorum 2 Puan, Kısmen Katılıyorum 3 Puan, Katılıyorum 4 Puan ve Kesinlikle Katılıyorum 5 Puan olarak değerlendirilmiş, verilerin analizinde cevapların ortalama değeri üzerinden incelemede bulunulmuştur. Çalışmada ortalamaların 0,01-0,99 puan arası çok düşük, 1-1,99 puan arası düşük, 2-2,99 puan arası orta, 3-3,99 yüksek, 4-5 puan arası çok yüksek düzey girişimcilik algısı olarak değerlendirilmiştir.

2.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Yüksek maliyet ve zaman kısıtlılığı göz önünde bulundurulduğunda Türkiye’de görev yapan tüm sağlık çalışanlarına ulaşılması mümkün olmadığından araştırmanın evrenini Ağrı Eleşkirt Devlet Hastanesi’nde görev yapan toplam 110 sağlık çalışanı oluşturmaktadır⁴. Araştırmanın örneklemini Ağrı Eleşkirt Devlet Hastanesi’nde görev yapan 98 katılımcıdan meydana gelmektedir. Örneklem seçilirken evren içinden rastlantısal örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Araştırmanın örneklem boyutu evren düzeyinde yeterli olup veriler %95 güven düzeyinde +/- 3,28 hata payı ile kabul edilebilir seviyededir.

2.4. Araştırmanın Güvenilirliği, Geçerliliği ve Sınırları

Araştırmanın güvenilirliği için verilere Cronbach Alpha testi uygulanmıştır. Araştırmada kullanılan ‘‘Girişimcilik Algı Ölçeğinin’’ Cronbach Alpha katsayısı 0,90 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin alt boyutlarında güvenilirlik için Cronbach Alpha katsayısı risk almada 0,91, fırsatları görmede 0,87, kendine güvende 0,88, yenilikçi olmada 0,92 ve duygusal zekâda 0,91 olarak tespit edilmiştir.

Anket sorularının faktör analizine uygunluğu Kaiser Meyer Olkin testi ve Bartlett’s testi ile doğrulanır. KMO değeri 0,50 ve üzeri olması Bartlett’s Testinin de $p < 0,001$ düzeyinde olması gerekmektedir (Field, 2000). Araştırma verilerinin geçerliliği için KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) değerini 0,84 ve Bartlett testi sonucu ise ($p < 0,01$) düzeyinde anlamlı olarak tespit etmişlerdir. Sonuçlar verilerin faktör analizine uygun olduğunu kanıtlamıştır. Anketin faktör analizi sonucunda toplam varyansın 0,92 düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Faktörlerin toplam varyansının 0,50 ve üzeri olması geçerlilik teşkil etmekte ve değişkenler anlamlılık kazanmaktadır (Büyüköztürk, 2002:472-473). Araştırmanın sınırlılıkları;

- Araştırmada elde edilen veriler ‘‘Girişimcilik Algı Ölçeği’’ ile sınırlıdır.
- Araştırmaya katılımcıların objektif bir şekilde cevap verdiği kabul edilmiştir.
- İklim, coğrafi şartlar, ekonomik koşullar ve zaman kısıtlılığı nedeniyle araştırma Ağrı

Eleşkirt Devlet Hastanesi çalışanları ile sınırlandırılmıştır.

2.5. Araştırmanın Bulguları

Araştırmanın sonuçları SPSS 25.0 programına işlenerek ilk olarak katılımcıların demografik özellikleri sonra girişimcilik algıları değerlendirilmiştir.

2.5.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri ve Genel Girişimcilik Algıları

Katılımcıların demografi özellikleri tablo 1 ‘de ayrıntılı olarak verilmiştir.

Tablo 1. Sağlık çalışanlarının cinsiyet dağılımı

Değişkenler		f	(%)	Değişkenler		f	(%)
Cinsiyet	Kadın	35	35,7	Baba Eğitim Durumu	Eğitim Yok	5	5,1
	Erkek	63	64,3		İlköğretim	55	56,1

⁴ Evren büyüklüğü biliniyorsa örnek büyüklüğün hesaplamasında $n = N \cdot t^2 \cdot p \cdot q / d^2 \cdot (N - 1) + t^2 \cdot p \cdot q$ formülü kullanılır (Baş, 2008:87)

Çalışanların Demografik Özelliklerinin Girişimcilik Algısına Etkisi: Sağlık Sektörü Çalışanlarına Yönelik Nicel Bir Araştırma

	Toplam	98	100		Lise	16	16,3
Yaş	18-25	26	26,5	Anne Eğitim Durumu	Ön Lisans	7	7,1
	26-35	39	39,8		Lisans	15	15,3
	36-45	23	23,5		Lisansüstü	0	0
	46-55	9	9,2		Toplam	98	100
	56+	1	1,0		Eğitim Yok	38	38,8
	Toplam	98	100		İlköğretim	52	53,1
Medeni Durum	Evli	55	55,1	Baba Meslek	Lise	5	5,1
	Bekar	41	41,8		Ön Lisans	3	3,1
	Diğer	2	2,0		Lisans	0	0
	Toplam	98	100		Lisansüstü	0	0
Hizmet Süresi (Yıl)	1-5	53	54,1	Anne Meslek	Toplam	98	100
	6-10	14	14,3		Memur	20	20,4
	11-15	21	21,4		İşçi	9	9,2
	16-20	0	0		Esnaf	4	4,1
	21 ve +	10	10,2		Emekli	44	44,9
	Toplam	98	100		Çalışmıyor	21	21,4
Eğitim Durumu	İlkokul	0	0	Girişimci Yakınıız Var Mı?	Toplam	98	100
	Lise	32	32,6		Memur	3	3,1
	Ön Lis.	29	29,6		İşçi	4	4,1
	Lisans	29	29,6		Esnaf	0	0
	L. üstü	8	8,2		Emekli	0	0
	Toplam	98	100		Çalışmıyor	91	92,9
Meslek	Doktor	13	13,3	Girişimci Yakınıız Var Mı?	Toplam	98	100
	Hemşire	26	26,5		Evet	38	38,8
	Sağlık Memuru	11	11,2		Hayır	60	61,2
	Sağlık Teknikeri	10	10,2		Toplam	98	100,0
	İdari İşler Görevlisi	15	15,3				
	Diğer	23	23,4				
	Toplam	98	100				

Tablo 1 verilerine göre katılımcıların %64,3'ü erkek, %35,7'si kadın katılımcıdır. Katılımcıların %39,8 'i 26-35 yaş aralığında bulunmaktadır. Katılımcıların %55,1'i evli olup, %31,6'sı on ve daha fazla çalışma süresine sahiptir. Katılımcıların %13,3'ü doktor, %26,5'i hemşire %11,2'si sağlık memuru, %10,2'si sağlık teknikeri,% 15,3'ü idari işler görevlisi, %23,4'ü diğer işler (Hastabakıcı, güvenlik vb.) mesleklerini yapmaktadır.

Tablo 2'de katılımcıların genel girişimcilik ve alt boyutlarının algı düzeyi verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların genel girişimcilik ve alt boyutlarının algı düzeyleri

Girişimcilik Algısı Ölçeği Alt Boyutları	N	\bar{X}	Ss
Risk alma	98	3,64	0,79
Fırsatları Görme	98	3,71	0,82
Kendine Güven	98	3,87	0,62
Yenilikçi Olma	98	3,63	0,85
Duygusal Zekâ	98	3,90	0,71
Genel Girişimcilik Algı Düzeyi	98	3,75	0,75

Tablo 2 verileri incelendiğinde katılımcıların genel girişimcilik ve alt boyutlarının algı düzeyi ortalamasının üzerinde yüksek düzeyde çıkmıştır. Sağlık çalışanlarının genel girişimcilik algı düzeyi 3,75 olarak yüksek düzeyde tespit edilmiştir. Sağlık çalışanlarının girişimcilik algısı alt

boyutları risk alma alt boyutunda 3,64, fırsatları görme alt boyutunda 3,71, kendine güven alt boyutunda 3,87, yenilikçi zekâ alt boyutunda 3,63 ve duygusal zeka alt boyutunda 3,90 puan şeklinde meydana gelmiştir. Katılımcıların duygusal zeka ve kendine güvenleri ortalama üstünde en yüksek puanları alan alt boyutlardır. Literatürde Baş (2019), Cansız (2007), Avşar (2007), Özdemir (2016) ve Koçyiğit'in (2013) üniversite öğrencileri, Soysal ve Kolca'nın (2016) hemşireler üzerine yaptığı araştırmalarda da katılımcıların girişimcilik algıları yüksek düzeyde tespit edilmiştir. Katılımcıların girişimcilik algı düzeyleri ile literatür çalışmaları benzerlik göstermektedir.

2.5.2 Katılımcıların Demografik Özelliklerinin Girişimcilik Algısına Etkisi

Çalışmanın bu bölümünde katılımcıların demografik özellikleri ile girişimcilik algıları arasındaki ilişki incelenmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde değişkenlere t-test ve tek yönlü Anova analizi uygulanmış ve veriler tablolar üzerinden yorumlanmıştır. Verilere t-testi ve tek yönlü Anova testi uygulanmadan önce verilerin uygunluğu için test of normality ve test of homogeneity of variance değerleri kontrol edilmiştir. Verilerin skewness ve kurtosis değerleri kabul edilebilir aralıkta elde edilmiştir. Verilerin homojenliği $p>0,005$ 'den büyük elde edilmiş ve varyanslar homojen bulunmuştur.

Katılımcıların cinsiyetlerine göre girişimcilik algıları Tablo 3'de ayrıntılı olarak verilmiştir. Uygulanan t testi sonucunda fırsatları görme, yenilikçi olma ve duygusal zekâ alt boyutları değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği ($p<0,05$) diğer alt boyutlarda ise cinsiyet değişkenine göre $p<0,05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermediği tespit edilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre girişimcilik algı düzeyleri

Alt Boyut	Kadın			Erkek			t	p
	N	\bar{X}	ss	N	\bar{X}	ss		
Risk alma	35	3,77	0,61	63	3,97	0,76	-1,322	0,189
Fırsatları Görme	35	3,38	0,91	63	3,89	0,71	-3,057	0,003*
Kendine Güven	35	3,71	0,59	63	3,96	0,61	-1,939	0,055
Yenilikçi Olma	35	3,37	0,79	63	3,79	0,76	-2,579	0,011*
Duygusal Zekâ	35	3,27	0,90	63	3,83	0,76	-3,266	0,002*

Tablo 3 verileri incelendiğinde fırsatları görme alt boyutunda ($t = -3,057, p < 0,05$) düzeyinde, yenilikçi olma alt boyutunda ($t = -2,579, p < 0,05$) düzeyinde, duygusal zeka alt boyutunda ($t = -3,266, p < 0,05$) düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Erkek çalışanların fırsatları görme, yenilikçi olma ve duygusal zekâ değerleri kadın çalışanların değerlerinden daha yüksek düzeydedir. Baş (2019), Bozkurt (2011) ve Kılıç, Keklik, Çalış'ın (2012) üniversite öğrencileri, Uysal (2010) ve Soysal, Koca'nın (2016) sağlık çalışanlarında yaptığı çalışmalarda erkeklerin genel girişimcilik algı düzeyi kadınlardan daha yüksek çıkmıştır. Çalışmada elde edilen bulgular literatürde yapılan çalışmalar ile benzerlik göstermektedir.

Tablo 4'de katılımcıların yaş değişkeni ile girişimcilik algıları arasındaki ilişki ayrıntılı olarak verilmiştir. Katılımcıların yaş değişkeni ile fırsatları görme ve yenilikçi olma alt boyutları arasında $p<0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. 18-25 yaş aralığında bulunan çalışanların fırsatları görme alt boyutu değerleri ile 26-35 yaş grubunda yer alan çalışanların ve 36-45 yaş aralığında bulunan çalışanların fırsatları görme alt boyutu değerleri diğer yaş gruplarına göre daha düşük düzeyde tespit edilmiştir. Katılımcılardan genç yaş gruplarında bulunanların girişimcilik algı düzeyleri ileri yaştaki katılımcılara göre daha düşük tespit edilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların yaş değişkenine göre girişimcilik algı düzeyleri

Alt Boyutlar	18-25 Yaş (a) (n=26)		26-35 Yaş (b) (n=39)		36-45 Yaş (c) (n=23)		46 Yaş ve üzeri (d) (n=10)		Varyans		Fark Olan Gruplar
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	F	P	
Risk alma	3,37	0,69	3,76	0,70	3,67	0,69	3,83	1,38	1,528	0,212	
Fırsatları Görme	3,24	0,83	3,91	0,70	3,85	0,56	3,81	1,25	4,275	0,007*	a-b, a-c
Kendine Güven	3,62	0,59	3,98	0,47	3,94	0,37	3,91	1,26	2,038	0,114	
Yenilikçi Olma	3,23	0,81	3,76	0,83	3,81	0,55	3,76	1,28	2,734	0,048*	a-b, a-c
Duygusal Zekâ	3,75	0,64	3,99	0,67	3,95	0,38	3,85	1,41	0,666	0,575	

Literatürde Aydın, Öner (2016), Baş (2019) ve Ateş'in (2018) öğrenciler ve çalışanlara yönelik yaptığı çalışmalarda katılımcıların yaş değişkeni ile girişimcilik algıları arasında anlamlı bir fark elde edilememiştir. Çalışma verilerinde elde edilen sonuç literatüre genç çalışanların girişimcilik düzeylerinin tespiti açısından katkı sağlamaktadır.

Tablo 5'de katılımcıların medeni durumları ile girişimcilik algı düzeyi arasındaki ilişki verilmiştir. Tablo 5 verilerine göre katılımcıların medeni durumları ile girişimcilik algıları arasında istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Tablo 5. Katılımcıların medeni durum değişkenine göre girişimcilik algı düzeyi

Alt Boyut	Evli			Bekâr			t	P
	N	\bar{X}	Ss	N	\bar{X}	ss		
Risk alma	55	3,74	0,83	43	3,53	0,74	1,293	0,199
Fırsatları Görme	55	3,82	0,77	43	3,56	0,87	1,566	0,121
Kendine Güven	55	3,98	0,63	43	3,7	0,57	1,977	0,051
Yenilikçi Olma	55	3,74	0,82	43	3,50	0,88	1,389	0,168
Duygusal Zekâ	55	3,98	0,73	43	3,81	0,69	1,179	0,241

Literatürde Soysal ve Kolca'nın (2016), hemşirelerin demografik özelliklerinin girişimcilik algıları üzerine etkisini belirlemeyi amaçladığı çalışmasında katılımcıların medeni durumları ile girişimcilik algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir farklılığın olmadığını belirlemişlerdir. Çalışmanın sonuçları ile literatürde ki çalışmalar benzerlik göstermektedir.

Tablo 6'da katılımcıların hizmet süresine göre girişimcilik algı düzeyleri ayrıntılı olarak verilmiştir. Katılımcıların hizmet yılı değişkeni ile girişimcilik algısı ölçeği alt boyutları değerleri arasında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılığın olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların hizmet süresi değişkenine göre girişimcilik algı düzeyleri

Alt Boyutlar	1-5 yıl (a) (n=53)		6-10 yıl (b) (n=14)		11-20 Yıl (c) (n=21)		21 yıl ve üzeri (d) (n=10)		Varyans	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	F	P
Risk alma	3,55	0,74	3,71	0,64	3,74	0,67	3,83	1,38	0,536	0,659
Fırsatları Görme	3,58	0,86	3,97	0,61	3,80	0,52	3,81	1,25	1,081	0,361
Kendine Güven	3,80	0,55	3,98	0,34	3,97	0,48	3,91	1,26	0,568	0,637
Yenilikçi Olma	3,50	0,90	3,92	0,54	3,7	0,60	3,76	1,28	1,140	0,337
Duygusal Zekâ	3,84	0,67	4,05	0,40	3,98	0,51	3,85	1,41	0,449	0,718

Katılımcıların büyük bir bölümünün 1-10 yıl arası hizmet süresine sahip genç çalışanlardan meydana gelmesi sektöre yönelik deneyimlerinin az olmasına neden olmuştur. Bu durum katılımcıların sektördeki arz-talep durumunu doğru belirlemesini engelleyebilmekte, girişimcilik algılarını etkilememeye neden olabilmektedir.

Katılımcıların eğitim durumu değişkenine göre girişimcilik alt boyutlarına katılım düzeylerini belirleyebilmek amacıyla yapılan varyans analizi sonuçları Tablo 7’de verilmiştir. Sağlık çalışanlarının eğitim durumu değişkeni ile girişimcilik algısı ölçeği alt boyutları değerleri arasında $p<0,05$ düzeyinde anlamlı farklılığın olmadığı tespit edilmiştir. Sağlık sektörü çalışanlarında özellikle lisans ve yüksek lisans düzeyinde eğitim seviyesinde bulunması, çalışanların eğitim sürelerinin uzun ve uzmanlık gerektiren düzeyde olması, lisans altı çalışanların daha çok mesleki gelişimlerinin eğitimde ön planda tutulması bu duruma etki eden önemli faktörlerdendir.

Tablo 7. Katılımcıların eğitim durumu değişkenine göre girişimcilik algı düzeyleri

Alt Boyutlar	Lise (a) (n=53)		Ön lisans (b) (n=14)		Lisans (c) (n=21)		Varyans	
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	F	P
Risk alma	3,71	0,75	3,65	0,79	3,58	0,84	2,122	0,125
Fırsatları Görme	3,88	0,59	3,61	0,87	3,63	0,93	1,101	0,337
Kendine Güven	4,00	0,53	3,90	0,65	3,73	0,64	1,708	0,187
Yenilikçi Olma	3,73	0,66	3,57	0,95	3,59	0,93	0,228	0,796
Duygusal Zekâ	4,10	0,63	3,89	0,71	3,75	0,75	0,347	0,708

Soysal ve Kolca (2016), hemşirelerin eğitim düzeyleri ile proaktiflik faktörü, yenilikçilik faktörü ve risk alma faktörü arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir farklılığın bulunmadığını belirlemişlerdir. Bu bulgu araştırmada elde edilen verilerle benzerlik göstermektedir.

Tablo 8 'de katılımcıların meslek değişkenine göre girişimcilik algı düzeyleri ayrıntılı olarak verilmiştir. Tablo 8 verilerine göre katılımcıların meslek değişkeni ile fırsatları görme ve yenilikçi olma alt boyutları değerleri arasında ($p < 0,05$) düzeyinde anlamlı farklılığın olduğu, diğer alt boyutlar ile meslek değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir farklılığın bulunmadığı ($p < 0,05$) belirlenmiştir.

Tablo 8. Katılımcıların meslek değişkenine göre girişimcilik algı düzeyleri

Madde No	Hekim (a) (n=13)		Hemşire (b) (n=26)		Sağlık Memuru (c) (n=11)		Sağlık Teknisyeni/Teknike ri (d) (n=10)		İdari İşler Görevlisi (e) (n=15)		Varyans		Scheffe
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	F	P	
Risk alma	3,27	0,94	4,03	0,46	3,43	0,86	3,41	0,53	3,82	1,13	1,372	0,242	
Fırsatları Görme	3,29	1,16	4,07	0,50	3,46	0,87	3,14	0,60	3,87	1,09	3,222	0,010*	a-b
Kendine Güven	3,46	0,57	4,10	0,43	3,77	0,52	3,73	0,50	3,89	1,06	2,215	0,060	
Yenilikçi Olma	3,23	1,03	3,92	0,75	3,34	1,02	3,08	0,52	3,92	1,05	2,466	0,038*	a-b, a-e
Duygusal Zekâ	3,78	0,79	3,92	0,56	3,72	0,71	3,70	0,56	3,85	1,16	1,948	0,089	

Katılımcıların meslekleri ile yenilikçi olma alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunduğu tespit edilmiştir ($F = 2,466$; $p < 0,05$). Hekimlerin fırsatları görme alt boyutu değerleri, hemşirelerin ve idari işler görevlilerinin yenilikçi olma alt boyutu değerlerinden daha düşüktür. Hastalıkların tedavi yöntemlerinin uzun ve zorlu çalışmalar sonucunda belirlenmektedir. Hekimler literatürde yer alan birtakım tedavi yöntemlerini kullanarak hastalıkları tedavi etmektedirler. Bu bağlamda hastalıkların tedavisinde gerekli önlemler ve ön çalışmalar yapılmaksızın yeni yöntemlerin denenmesi hayati risklerin ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Hekimler işlerinde yeni yöntemler gerçekleştirmekten kaçınabilmektedirler. Bu durum hekimlerin girişimcilik algı düzeylerini etkilemektedir.

Tablo 9'da katılımcıların anne ve babalarının eğitim durumu ile girişimcilik algı düzeyleri arasındaki ilişki ayrıntılı olarak verilmiştir. Katılımcıların baba eğitim durumu değişkeni ile fırsatları görme, kendine güven ve duygusal zeka alt boyutları değerleri arasında ($p < 0,05$) düzeyinde anlamlı farklılığın olduğu, diğer alt boyutlarda ise baba eğitim durumu değişkeni ile arasında anlamlı düzeyde farklılığın bulunmadığı ($p > 0,05$) tespit edilmiştir. Katılımcıların anne eğitim durumu ile fırsatları görme, kendine güven ve yenilikçi olma alt boyutları değerleri arasında ($p < 0,05$) düzeyinde anlamlı farklılığın olduğu, diğer alt boyutlar ile anne eğitim durumu değişkeni arasında anlamlı düzeyde farklılığın bulunmadığı ($p > 0,05$) tespit edilmiştir.

Tablo 9. Katılımcıların anne ve baba eğitim durumuna göre girişimcilik algı düzeyi

	Alt Boyutlar	İlköğretim ve Lise (a) (n=60)		Ön Lisans (b) (n=15)		Lisans ve Lisansüstü (c) (n=22)		Varyans		Scheffe
		\bar{x}	S	\bar{x}	S	\bar{x}	S	F	P	
Baba Eğitim Durumu	Risk alma	3,71	0,72	3,88	0,85	3,30	0,87	1,775	0,211	
	Fırsatları Görme	3,77	0,74	4,22	0,64	3,16	0,85	9,661	0,000*	a-c, b-c
	Kendine Güven	3,95	0,54	4,05	0,61	3,54	0,72	4,640	0,012*	a-c, b-c
	Yenilikçi Olma	3,65	0,81	4,16	0,75	3,19	0,83	3,031	0,053	
	Duygusal Zekâ	4,04	0,63	3,94	0,66	3,51	0,83	6,640	0,002*	a-c
Anne Eğitim Durumu	Risk alma	3,76	0,76	3,73	0,66	2,53	0,93	2,539	0,084	
	Fırsatları Görme	3,89	0,61	3,77	0,76	2,44	1,03	13,180	0,000*	a-c, b-c
	Kendine Güven	4,01	0,55	3,89	0,49	3,12	1,07	7,777	0,001*	a-c, b-c
	Yenilikçi Olma	3,78	0,72	3,65	0,81	2,79	1,25	10,232	0,000*	a-c, b-c
	Duygusal Zekâ	4,09	0,64	3,80	0,66	3,62	1,18	2,860	0,162*	

Katılımcıların baba eğitim durumu ile fırsatları görme alt boyutuyla arasında ($F = 9,661$; $p < 0,05$) düzeyinde, kendine güven alt boyutuyla arasında ($F = 4,640$; $p < 0,05$) düzeyinde, duygusal zekâ alt boyutuyla arasında ($F = 6,640$; $p < 0,05$) düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık elde edilmiştir. Babaları lisans ve lisansüstü mezunu olan çalışanların fırsatları görme, kendine güven ve duygusal zekâ alt boyutu değerleri, babaları ilköğretim, lise ve ön lisans mezunu çalışanların alt boyutu değerlerinden daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların anne eğitim durumları ile fırsatları görme alt boyutuyla arasında ($F = 13,180$; $p < 0,05$) düzeyinde, kendine güven alt boyutuyla ($F = 7,777$; $p < 0,05$) düzeyinde, yenilikçi olma alt boyutuyla ($F = 10,232$; $p < 0,05$) düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunduğu tespit edilmiştir. Anneleri lise ve ön lisans mezunu olan çalışanların fırsatları görme, kendine güven ve yenilikçi olma alt boyutu düzeyleri anneleri okuma yazma bilmeyen ve ilköğretim mezunu olan çalışanların düzeylerinden daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

Literatürde ise; Yılmaz'ın (2018) sınıf ve sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının girişimcilik algısı düzeylerini belirlemeyi amaçladığı çalışmada öğretmen adaylarının anne ve babalarının eğitim düzeyleri ile girişimcilik algıları arasında negatif bir ilişkinin olduğunu tespit etmiştir. Aydın ve Öner'in (2016), sınıf öğretmenliği ve sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının anne ve babalarının eğitim durumlarının girişimcilik algıları üzerindeki etkisini incelediği çalışmalarında katılımcıların girişimcilik algıları ile ebeveynlerinin eğitim düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık bulunmadığını tespit etmişlerdir.

Katılımcıların baba meslek durumuna göre girişimcilik algı düzeyleri Tablo 10 da ayrıntılı olarak verilmiştir. Tablo 10 verilerine göre baba meslek durumları ile risk alma, fırsatları görme, kendine güven, yenilikçi olma ve duygusal zekâ alt boyutlarıyla ($p < 0,05$) düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 10. Katılımcıların baba meslek durumuna göre girişimcilik algı düzeyleri

Madde No	Memur (a) (n=20)		İşçi (b) (n=9)		Esnaf (c) (n=6)		Emekli (d) (n=42)		Çalışmıyor (e) (n=21)		Varyans		Scheffe
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	F	p	
Risk alma	3,21	0,83	3,40	0,74	3,39	0,77	3,77	0,58	3,98	0,97	3,316	0,014*	a-d, a-e, c-e
Fırsatları Görme	3,19	0,89	3,69	0,55	3,26	0,58	3,85	0,67	4,04	0,93	4,121	0,004*	a-d, a-e, b-e, c-e, d-e
Kendine Güven	3,50	0,7	3,63	0,41	3,65	0,61	3,94	0,42	4,26	0,68	5,369	0,001*	a-d, a-e
Yenilikçi Olma	3,22	0,89	3,40	0,57	3,25	0,58	3,74	0,70	4,03	1,05	3,394	0,012*	a-d, a-e, c-e
Duygusal Zekâ	3,47	0,84	,94	0,64	3,79	0,76	3,95	0,53	4,23	0,78	3,165	0,017*	a-d, a-e

Katılımcıların baba meslek durumları ile risk alma alt boyutunda ($F = 3,316; p < 0,05$) düzeyinde farklılık olduğu tespit edilmiştir. Babası memur olan katılımcıların risk alma alt boyutu değerleri, babası emekli ve çalışmayan katılımcılardan, babası esnaf olan katılımcıların babası çalışmayan katılımcılara oranla daha düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların baba meslek durumuyla fırsatları görme alt boyutu arasında ($F = 4,121; p < 0,05$) düzeyinde fark tespit edilmiştir. Babası memur olan katılımcıların fırsatları görme alt boyutu değerleri, babaları emekli olan katılımcılara göre, babası çalışmayan katılımcıların fırsatları görme alt boyutu değeri babası memur, işçi, esnaf ve emekli olan katılımcılara daha yüksek düzeyde tespit edilmiştir. Katılımcılar baba meslek durumları ile kendine güven alt boyutları arasında ($F = 5,369; p < 0,05$) düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir. Babası memur olan katılımcıların kendine güven alt boyutu değerleri, babası emekli ve çalışmayan katılımcıların değerlerinden daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların baba meslek durumları ile yenilikçi olma alt boyutları arasında ($F = 3,394; p < 0,05$) düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir. Babası memur olan katılımcıların yenilikçi olma alt boyutu değerleri, babası emekli olan ve çalışmayan katılımcılardan, babası esnaf olan katılımcıların babası çalışmayan katılımcılardan daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların meslek durumları ile duygusal zekâ alt boyutları arasında ($F = 3,165; p < 0,05$) düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmiştir. Babası memur olan katılımcıların duygusal zekâ alt boyutu değeri babası emekli ve çalışmayan katılımcıların duygusal zekâ alt boyutu değerinden daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 11’de katılımcıların anne meslek durumuyla girişimcilik düzeyleri arasındaki ilişki ayrıntılı olarak verilmiştir. Tablo 11 verilerine göre katılımcıların anne meslek durumuyla kendine güven ve duygusal zekâ alt boyutları değerleri arasında ($p < 0,05$) düzeyinde anlamlı farklılığın olduğu, diğer alt boyut değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılığın bulunmadığı ($p > 0,05$) tespit edilmiştir.

Tablo 11. Katılımcıların anne meslek durumuna göre girişimcilik algı düzeyleri

Madde No	Memur (a) (n=20)	İşçi (b) (n=9)	Çalışmıyor (d) (n=6)	Varyans	Scheffe

	\bar{X}	s	\bar{X}	s	\bar{X}	s	F	p	
Risk alma	2,62	1,29	3,62	0,35	3,68	0,79	2,656	0,075	
Fırsatları Görme	2,76	1,31	3,64	0,47	3,74	0,80	2,146	0,123	
Kendine Güven	2,90	1,57	4,04	1,74	3,90	0,57	4,133	0,019*	a-b, a-c
Yenilikçi Olma	2,94	1,63	3,79	0,75	3,65	0,84	1,656	0,175	
Duygusal Zekâ	2,75	1,73	3,93	0,12	3,94	0,66	4,302	0,016*	a-b, a-c

Katılımcıların anne meslek durumları ile kendine güven alt boyutu arasında ($F = 4,133; p < 0,05$) düzeyinde, duygusal zekâ alt boyutuyla arasında ($F = 4,302; p < 0,05$) düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı fark elde edilmiştir. Anne meslek durumu memur olan katılımcıların kendine güven ve duygusal zeka alt boyut düzeyi anne meslek durumu işçi ve çalışmayan katılımcıların değerlerinden daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

Bu bağlamda katılımcıların girişimcilik algıları ile baba meslek durumu değişkenleri arasındaki ilişki incelendiğinde babası çalışmayan katılımcıların ölçeğin tüm alt boyut değerlerinin babaları diğer meslek gruplarında yer alan katılımcıların değerlerine oranla daha yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Memur ve işçi anne babaya sahip olan bireylerin girişimcilik algılarının emekli ya da çalışmayan anne ve babaya sahip bireylere oranla daha düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Memurluk mesleğinin daha az risk taşıması ve memurların düzenli bir gelire sahip olmaları girişimcilik eğilimini azaltabilmektedir. Bu ebeveynlerin çocuklarına girişimcilik konusunda rol model olamamalarının bu bireylerin girişimcilik algılarının düşük düzeyde olmasında etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 12’de katılımcıların girişimci yakınları bulunma durumlarının girişimcilik algı düzeylerine etkisi ayrıntılı olarak verilmiştir. Tablo 12 verilerine göre katılımcıların risk alma, fırsatları görme ve kendine güven alt boyutları değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği ($p < 0,05$) diğer alt boyutlarda ise girişimci yakını bulunma değişkenine göre ($p < 0,05$) düzeyinde anlamlı bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 12. Katılımcıların girişimci yakını durumuna göre girişimcilik algı düzeyleri

Alt Boyut	Evet			Hayır			t	p
	N	\bar{X}	ss	N	\bar{X}	ss		
Risk alma	38	4,07	0,50	60	3,37	0,83	9,204	0,003*
Fırsatları Görme	38	4,14	0,52	60	3,43	0,86	6,106	0,015*
Kendine Güven	38	4,17	0,42	60	3,68	0,65	4,260	0,042*
Yenilikçi Olma	38	4,06	0,64	60	3,36	0,86	0,991	0,322
Duygusal Zekâ	38	4,11	0,56	60	3,77	0,77	2,532	0,115

Tablo 12 verileri incelendiğinde risk alma alt boyutunda ($t = 9,204, p < 0,05$) düzeyinde, fırsatları görme alt boyutunda ($t = 6,106, p < 0,05$) düzeyinde, kendine güven alt boyutunda 4,260 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Girişimci yakınları bulunan katılımcıların fırsatları görme, risk alma ve kendine güven alt boyutlarının düzeyi girişimci yakını bulunmayan katılımcıların düzeylerinden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Girişimci yakınları bulunan bireylerin bu yakınlarını rol model olarak almalarının bu sonucun ortaya çıkmasında etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 13’de katılımcıların girişimcilik algısı alt boyutları arasındaki korelasyon analizi sonuçları ayrıntılı olarak verilmiştir. Analiz sonucunda katılımcıların girişimcilik alt boyutları arasında pozitif yönde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 13. Katılımcıların girişimcilik algısı alt boyutları arasındaki ilişkiye yönelik korelasyon analizi

		Duygusal Zekâ	Fırsatları Görme	Kendine Güven	Risk Alma	Yenilikçi Olma
Duygusal Zekâ	R	1				
	P	0				
Fırsatları Görme	R	0,550	1			
	P	0,000	0			
Kendine Güven	R	0,718	0,844	1		
	P	0,000	0,000	0		
Risk Alma	R	0,589	0,878	0,877	1	
	P	0,000	0,000	0,000	0	
Yenilikçi Olma	R	0,643	0,889	0,863	0,873	1
	P	0,000	0,000	0,000	0,000	0

Tablo 13 verilerine göre katılımcıların duygusal zekâ alt boyutu ile fırsatları görme ($r = 0,550$; $p = 0,000 < 0,05$), kendine güven ($r = 0,718$; $p = 0,000 < 0,05$), risk alma ($r = 0,589$; $p = 0,000 < 0,05$) ve yenilikçi olma ($r = 0,643$; $p = 0,000 < 0,05$) alt boyutları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Katılımcıların fırsatları görme alt boyutu ile kendine güven ($r = 0,844$; $p = 0,000 < 0,05$), risk alma ($r = 0,878$; $p = 0,000 < 0,05$) ve yenilikçi olma ($r = 0,889$; $p = 0,000 < 0,05$) alt boyutları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Katılımcıların kendine güven alt boyutu ile risk alma ($r = 0,877$; $p = 0,000 < 0,05$), yenilikçi olma ($r = 0,863$; $p = 0,000 < 0,05$) alt boyutları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmaktadır. Katılımcıların risk alma boyutu ile yenilikçi olma ($r = 0,873$; $p = 0,000 < 0,05$) alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı ilişki tespit edilmiştir.

Katılımcıların girişimcilik alt boyutlarından birine sahip olması diğer alt boyutları da etkileyen bir durumdur. Girişimcilik algısı kombine gelişen ve birbirini tamamlayan bir yapıya sahiptir. Katılımcılarda bu durumun ortaya çıkması girişimcilik alt boyutları ve ilişkisi açısından doğal bir sonuçtur.

Sonuç

Girişimcilik bireyin ve toplumun sosyal-ekonomik alanlarda gelişmesini sağlayan önemli bir olgudur. Girişimcilik özellikle yeni istihdam alanları oluşturma veya mevcut istihdam alanlarında iyileştirmeler yapma özellikleriyle toplumsal refaha önemli katkılar sağlar. Günümüzde bilim ve teknolojiye yaşanan gelişmelerle birlikte giderek zorlaşan rekabet koşulları ve küresel salgının olumsuz etkileri hayatın birçok alanında olduğu gibi özellikle sağlık alanında da girişimciliğin önemini artırmıştır. Sağlık sektöründe kalite, verimlilik ve sistemin işleyişi açısından en önemli rol sağlık çalışanlarındadır. Sağlık çalışanlarının girişimci özelliklerinin artması bu bağlamda daha çok önem kazanmıştır.

Kişilerin girişimcilik algılarını etkileyen önemli unsurlardan biriside sahip oldukları demografik özelliklerdir. Bu çalışmada da sağlık çalışanların demografik özellikleriyle girişimcilik algıları arasında ilişki olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada genel olarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır;

- Sağlık çalışanlarının girişimcilik algı düzeyleri ve girişimcilik algısı alt boyutlarına katılım düzeyleri yüksektir.

- Sağlık çalışanlarının girişimcilik algıları cinsiyete göre farklılık göstermekte, erkek sağlık çalışanlarının girişimcilik algı düzeyleri ve girişimcilik algısı alt boyutlarına katılım düzeyleri kadın çalışanlara oranla daha yüksektir.

- Genç yaş grubunda yer alan sağlık çalışanlarının girişimcilik algısı ve yenilikçi olma ve fırsatları görme alt boyutlarına katılım düzeyleri ileri yaş grubunda yer alan çalışanlara oranla daha düşüktür.

- Sağlık çalışanlarının medeni durumları girişimcilik algıları üzerinde belirgin bir farklılık oluşturmamaktadır ancak evli çalışanların girişimcilik algıları bekâr çalışanlara oranla daha yüksektir.

- Sağlık çalışanlarının hizmet süreleri girişimcilik algıları üzerinde belirgin bir farklılık oluşturmamaktadır.

- Öğrenim düzeyi, sağlık çalışanlarının girişimcilik algıları üzerinde belirgin bir farkın çıkmasında etkili olmamıştır ancak düşük öğrenim düzeyine sahip sağlık çalışanlarının girişimcilik algıları ve girişimcilik algısı ölçeği alt boyutlarına katılım düzeyleri yükseköğrenim düzeyine sahip sağlık çalışanlarına oranla daha yüksek düzeydedir.

- Farklı pozisyonlarda hizmet veren sağlık çalışanlarının girişimcilik algılarının benzer düzeydedir ancak hemşireler fırsatları görme alt boyutuna hekimlere oranla daha yüksek düzeyde katılım göstermişlerdir.

- Sağlık çalışanlarının ebeveynlerinin öğrenim düzeyleri, çalışanların girişimcilik algılarını etkilemektedir. Yükseköğrenim düzeyine sahip ebeveynlere sahip olan sağlık çalışanlarının girişimcilik algıları düşük öğrenim düzeyine sahip ebeveynlere sahip olan sağlık çalışanlarına oranla daha düşüktür.

- Sağlık çalışanlarının girişimcilik algıları ebeveynlerinin mesleklerine göre farklılık göstermektedir. Annesi ev hanımı ve babası esnaf olan sağlık çalışanlarının girişimcilik algıları diğer meslek grubu ebeveynlere sahip sağlık çalışanlarına oranla daha yüksektir.

- Sağlık çalışanlarının girişimci yakınlarının bulunma durumu, girişimcilik algılarını etkilemektedir. Girişimci yakını bulunan sağlık çalışanlarının girişimcilik algıları girişimci yakını bulunmayan çalışanlara oranla daha yüksektir.

Çalışma sonucu elde edilen verilere dayanarak sağlık çalışanlarının girişimciliğine yönelik öneriler şu şekildedir;

- Sağlık çalışanlarının girişimcilik eğilimleri ve algılarının ölçülmesi çalışanların girişimciliğini artıracak uygulamaların yönlendirilmesi açısından önemlidir. Bu nedenle sağlık çalışanlarının girişimcilik algılarının tespitine yönelik çalışmalar ulusal düzeyde desteklenmelidir.

- Sağlık çalışanlarına yönelik ulusal ve bölgesel düzeyde hizmet içi girişimcilik eğitimleri ve seminerler düzenlenmelidir. Sağlık çalışanlarının girişimcilik duyguları desteklenerek açığa çıkarılmalı ve uygulama etkisi artırılmalıdır.

- Sağlık kuruluşlarında özellikle genç çalışanlara yönelik girişimci fikir kulüpleri ve AR-GE birimleri oluşturulmalı sağlık girişimciliği teşvik edilmelidir.

- Sağlık personelinin yetiştirildiği yükseköğretim kurumlarının müfredatında girişimcilik derslerinin olması sağlanmalıdır.

- Ulusal boyutta sağlık çalışanlarına yönelik girişimcilik yarışmaları düzenlenmeli, ödüllendirilmeli ve çalışanlar girişimci üretime yönelik teşvik edilmelidir.

Sonuç olarak girişimciliğin giderek artan önemi sağlık sektörü açısından da önemlidir. Özellikle sağlık sisteminde hizmet kalitesinin ve çalışan verimliliğinin artırılması girişimcilik ile mümkündür. Unutulmaması gereken konu mevcut durumu ve sistemleri yorumlayarak eleştirmek

kolaydır önemli olan ve asıl sorun onu değiştirebilecek düşünceyi üretmektir. Girişimcilik bu değişimin kilidini açacak anahtardır.

Kaynakça

- Abu Bakar, A.S. (2018). Influencing students perceptions of entrepreneurship: Role of university and family. *Universiti Utara Malaysia School of Economics, Finance and Banking (SEFB)*, 1(1), 1-14.
- Arslan H., ve Şener D. (2012). Hemşirelikte Yeni ve Önemli Bir Kavram: Girişimcilik, İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi, Cilt 20, Sayı 2, Sayfa 140-145
- Ateş, B. (2018). Girişimcilik algısının ve kişilik özelliklerinin farklı disiplinler açısından irdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Avşar, M. (2007). Yükseköğretimde öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin araştırılması Çukurova Üniversitesinde bir uygulama. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Audretsch, D.B. (2007). *The Entrepreneurial Society*. Oxford: Oxford University Press.
- Aydın, E., Öner, G. (2016). Sosyal bilgiler ve sınıf öğretmeni adaylarının girişimcilik düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 34-49.
- Baş, E. (2019). Üniversiteli gençlerin girişimcilik algıları ve yönelimi: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi örneği. Yüksek Lisans Tezi. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Baş T. (2008). Anket. 5. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınevi
- Blake, B., Mestry, R. (2014). The changing dimensions of the finances on urban schools: An entrepreneurial approach for principals, *Education as Change*, 18(1), 163-178.
- Bozkurt, Ö.Ç. (2011). Dünyada ve Türkiye’de girişimcilik eğitimi: başarılı girişimciler ve öğretim üyelerinden öneriler. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Büyüköztürk Ş. (2002). Faktör Analizi: Temel Kavramlar ve Ölçek Geliştirmede Kullanımı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*. Sayı 32. Sayfa 470-483.
- Cansız, E. (2007). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin belirlenmesi: Süleyman Demirel üniversitesi öğrencileri üzerine bir çalışma. Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Dolu, Ç, Temucin, E., Özkan H. (2016). Hemşirelik Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeyleri ile Bazı İlişkili Faktörlerin Değerlendirmesi. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*. Cilt 11 Sayı 2 Sayfa 294:315
- Erbir M. ve Yılmaz A. (2019). Sağlık Sektörü Çalışanlarının İç Girişimcilik Düzeyleri. *Ekonomi, Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi*, Cilt 5 Sayı 2 Sayfa 110-130
- Eyal, O. (2014). Caught in the net: the network-entrepreneurship connection in public schools. *International Journal of Educational Management*, 22(5), 386-398.
- Field, A. (2000). *Discovering Statistics using SPSS for Windows*. London, Thousand Oaks, Sage Publications, New Delhi.
- Hörnqvist, M.L., Leffler, E. (2014). Fostering an entrepreneurial attitude – challenging in principal leadership. *Education Training*, 56(6), 551-561.
- Kılavuz F. ve Aydın A. (2020). Hemşirelik Öğrencilerinin Bireysel Girişimcilik Algıları ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi, *Hacettepe Fakültesi Hemşirelik Uygulamaları Dergisi*, Cilt 7 Sayı 3 Sayfa 240-248
- Kılıç, R., Keklik, B., Çalış, N. (2012). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri üzerine bir araştırma: Bandırma İİBF işletme bölümü örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(2), 423-435.
- Koçyiğit, E. (2013). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Lenka, S., Oldrich, H., Jaroslav, B., Jiri, M. (2014). Perception of Small and Medium Entrepreneurship in the Czech Republic. *Journal of Competitiveness*, 6(4), 41-49.
- Özdemir, P. (2016). Girişimci üniversiteler ve Türkiye’de girişimcilik eğitimi. Doktora Tezi, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Pihie, Z.A.L., Asimiran, S., Bagheri, A. (2014). Entrepreneurial leadership practices and school innovativeness. *South African Journal of Education*, 34(1), 1-11.

Ruskovaara, E., Pihkala, T. (2015). Entrepreneurship education in schools: empirical evidence on the teacher's role. *The Journal of Educational Research*, 108(3), 236- 249.

Sart, G. (2014). The new leadership model of university management for innovation and entrepreneurship. *Eurasian Journal of Educational Research*, 57, 73-90.

Shinnar, R.S., Giacomini, O., Janssen F. (2012). Entrepreneurial perceptions and intentions: The role of gender and culture. *Entrepreneurship: Theory and Practice*. 2, 465-493.

Soysal, A., Kolca, D. (2016). Sağlık kurumlarında çalışan hemşirelerin demografik özelliklerinin iç girişimcilik eğilimleri üzerine farklılıklarının incelenmesi: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık ve Uygulama Araştırma Hastanesi örneği. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(1), 227-252.

Sönmez, A., Toksoy, A. (2013). KOSGEB girişimcilik programı ve uygulamalı girişimcilik eğitimleri alan kişiler üzerinde bir araştırma. M. Marangoz, K. Karaoğlu, S. Tezören ve Ü. Manat (Ed.), *Uluslararası Girişimcilik ve Kariyer Sempozyumu*. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, 336-337.

Uysal, M. (2010). Hemşirelerin kişilik özellikleri ile karar stratejilerinin ilişkisi, Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yılmaz, E., Sünbül, A.M. (2009). Üniversite öğrencilerine yönelik girişimcilik ölçeğinin geliştirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 21, 196-203.

Yılmaz, S. (2018). Girişimcilik ile bireysel sosyal sorumluluk arasındaki ilişkiyi incelemeye yönelik ampirik bir çalışma. Yüksek Lisans Tezi. Gebze Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gebze.